

Ministerie van Financiën
Postbus 20201
2500 EE 'S-GRAVENHAGE

Datum 1 december 2017
Referentie BR2668

Betreft: Internetconsultatie Ministeriële “Regeling
vakbekwaamheid medewerkers
beleggingsondernemingen Wft”

Geachte heer, mevrouw,

De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) waardeert de gelegenheid tot het geven van commentaar op de concept Ministeriële “Regeling vakbekwaamheid medewerkers beleggingsondernemingen Wft” (hierna te noemen “Concept Regeling”). De nationale implementatie van MiFID II vakbekwaamheidseisen, maar ook het “derde landen regime” is zeker relevant voor Nederlandse banken.

Vakbekwaamheidseisen

De bepalingen rond vakbekwaamheid in de Concept Regeling sluiten zeker op grote lijnen aan op de ESMA Richtsnoeren voor de beoordeling van kennis en vakbekwaamheid. Hetzelfde geldt ook ten aanzien van hetgeen de AFM hierover in juli 2017 op haar website richting de markt heeft gecommuniceerd.

Niettemin constateert de NVB echter dat de Concept Regeling voor wat betreft bepaalde definities en een aantal vakbekwaamheidscriteria toch afwijkt van de ESMA richtsnoeren. Ten eerste ten aanzien van de letterlijk tekst van de vakbekwaamheidscriteria zelf. Maar ten tweede ook ten aanzien van het verschil in de vereiste vakbekwaamheidscriteria tussen enerzijds medewerkers die informeren en medewerkers die adviseren anderzijds. De vraag rijst daarbij of de minister daarmee ook een inhoudelijk verschil heeft beoogd. Juist omdat in sommige gevallen de Concept Regeling zwaardere eisen lijkt te stellen aan de vakbekwaamheidscriteria en in sommige gevallen juist weer minder zware eisen in vergelijking tot de ESMA richtsnoeren.

De NVB adviseert dan ook met klem om de ESMA vakbekwaamheidscriteria, maar ook de door ESMA gehanteerde definities letterlijk over te nemen. Juist omdat de DSI de ESMA richtsnoeren als uitgangspunt neemt bij invulling van MiFID II vakbekwaamheidseisen. Wij verwijzen daarbij naar voorbeelden in de Bijlage bij deze brief.

Tot slot constateert de NVB dat in de Concept Regeling niet expliciet wordt verwezen naar de wijze waarop AFM in haar communicatie van juli 2017 op haar website invulling heeft gegeven aan de vakbekwaamheidseisen. De AFM heeft kort gezegd aangegeven dat de periode die vereist is om

passende ervaring op te doen wordt vastgesteld op 12 maanden op voltijdsbasis. Tevens heeft zij vastgesteld dat de maximale periode gedurende welke een personeelslid dat niet beschikt over een passende kwalificatie en passende ervaring onder toezicht mag werken is vastgesteld op maximaal 4 jaar (zoals ook weergegeven in de Concept Regeling). En tot slot heeft AFM terzake een convenant gesloten met DSI via welke instantie banken kunnen voldoen aan de vakbekwaamheidseisen. De NVB adviseert om volledigheidshalve in de Concept Regeling dan wel in de toelichting hierop hier expliciet naar te refereren. Ook juist om de samenhang van de Concept Regeling met de communicatie van de AFM te weerspiegelen.

Derde landen beleid

Artikel 5 onder (A) van de Concept Regeling bepaalt dat beleggingsondernemingen die momenteel op basis van artikel 10 Vrijstellingsregeling Wft zijn vrijgesteld van de vergunningplicht voor beleggingsdienstverlening aan niet-professionele beleggers (retail cliënten) en deze dienstverlening willen voortzetten onder het nieuwe regime, in Nederland een bijkantoor dienen te vestigen en een vergunning aan te vragen. Voor het openen van een bijkantoor biedt artikel VIII van het implementatiewetsvoorstel MiFID II aan vergunninghouders een overgangperiode tot 1 januari 2019. Eenzelfde overgangperiode ligt in de rede voor het aanvragen van een vergunning. Deze ontbreekt echter in het consultatiedocument. Indien daarin niet alsnog wordt voorzien, bestaat het reële risico dat een vrijgestelde beleggingsonderneming bij inwerkingtreding van de gewijzigde Vrijstellingsregeling Wft direct de dienstverlening dient te staken. De verwachting dat voordien een nieuwe vergunning zal zijn aangevraagd én verleend, is immers niet reëel. Het staken van de beleggingsdienstverlening kan (zeer) nadelig zijn voor zowel de betrokken retail cliënten als de beleggingsonderneming.

Met betrekking tot artikel 5 onder (D) Concept Regeling verwijzen wij tevens naar de memorie van toelichting bij het implementatiewetsvoorstel MiFID II (34 583, nr. 3, p. 12). Daarin wordt de Tweede Kamer geïnformeerd dat, kort gezegd, 'artikel 10'- beleggingsondernemingen vrijgesteld zullen worden van het gedragstoezicht door de AFM wat betreft dienstverlening aan professionele beleggers. Als argument wordt (ter aangehaalde plaatse) daarvoor aangevoerd dat de Vrijstellingsregeling Wft immers als uitgangspunt neemt dat het toezicht op beleggingsondernemingen in aangewezen staten adequaat is en voldoende bescherming aan professionele beleggers biedt. Het consultatiedocument implementeert deze aankondiging echter niet en een toelichting daarvoor ontbreekt. Dit roept de vraag op of sprake is van een omissie en, zo niet, waarom het voornoemde argument volgens de minister niet meer opgaat.

Wij hebben met instemming kennis genomen van het voorgestelde artikel 10a Vrijstellingsregeling Wft. Dit artikel beoogt nemen wij aan dezelfde werking te hebben als de zogenaamde 'overseas exemption' in het Verenigd Koninkrijk. Het stelt bij de handel van beleggingsondernemingen uit derde landen met partijen in Lid staten van de Europese Unie die bevoegd zijn beleggingsdiensten te verlenen of in de uitoefening van hun beroep of bedrijf voor eigen rekening te handelen, de beleggingsondernemingen uit derde land vrij van de vergunningplicht. Gezien de omvangrijke handel van Nederlandse financiële partijen die voor eigen rekening handelen met professionele partijen uit derde landen is dit een belangrijk artikel. Het voorkomt ook dat de professionele handel voor eigen rekening Nederland op achterstand komt te staan in vergelijking met andere Lid Staten.

Uiteraard zijn wij graag tot een nadere toelichting bereid.

Met vriendelijke groet,

Eelco Dubbeling
Directeur

Bijlage opmerkingen rond “ vakbekwaamheidsregeling”

Artikel 2 lid 1 sub a Concept Regeling (pagina 1):

Hierin wordt verwezen naar: “ *de belangrijkste kenmerken en risico’s van de financiële instrumenten of gestructureerde deposito’s die via de beleggingsonderneming verkrijgbaar zijn, met inbegrip van de kosten en eventuele fiscale gevolgen;*”

De ESMA richtsnoeren verwijzen echter naar “ (...) *begrijpen van de beleggingsproducten die via de onderneming verkrijgbaar zijn, met inbegrip van de eventuele algemene fiscale gevolgen en de kosten die door de cliënt in verband met transacties moeten worden gemaakt. Bijzondere zorgvuldigheid moet worden betracht wanneer informatie wordt gegeven over producten met een hoger complexiteitsniveau*”

Artikel 2 lid 1 sub j Concept Regeling (pagina 2):

In dit artikel van de concept Regeling is opgenomen dat ‘ *de werknemers van de beleggingsondernemingen beschikken over de benodigde kennis van de waarderingsmethoden voor het financiële instrument of de gestructureerde deposito waarover informatie wordt verstrekt of waarover wordt geadviseerd*’.

Deze eis lijkt zwaarder dan die van ESMA. ESMA vereist namelijk dat de werknemers een basiskennis van de waarderingsmethoden hebben voor het type beleggingsproducten waarover informatie wordt verstrekt en/of aan cliënten wordt aangeboden of aanbevolen. Zie namelijk V.II punt 17 onder (j) en V.III onder punt 18 onder (k) van de ESMA Richtsnoeren.

Artikel 2 lid 2 Concept Regeling (pagina 2):

- In dit artikel van de concept Regeling is opgenomen dat ‘ *In aanvulling op het eerste lid beschikt een werknemer die cliënten rechtstreeks adviseert over financiële instrumenten of gestructureerde deposito’s over basiskennis met betrekking tot het beheren van individuele vermogens*’. Ook deze eis lijkt zwaarder dan die van ESMA. ESMA verlangt namelijk slechts het begrijpen van de grondbeginselen van vermogensbeheer. Zie namelijk (V.III punt 18 onder (L) ESMA Richtsnoeren).
- Dit artikel lijkt daarentegen tevens te suggereren dat voor medewerkers die “adviseren” in aanvulling op de vakbekwaamheidseisen die gelden voor medewerkers die “informereren” alleen nog basiskennis moeten hebben met betrekking tot het beheren van individuele vermogens. Adviserende medewerkers moeten echter ook voldoen aan “ *de verplichtingen die aan ondernemingen worden opgelegd met betrekking tot de geschiktheidseisen, met inbegrip van de verplichtingen die zijn vastgelegd in de Richtsnoeren met betrekking tot bepaalde aspecten van de MiFID-geschiktheidseisen*”. Tevens dienen adviseerders medewerkers “ *te begrijpen waarom het type beleggingsproduct dat door de onderneming wordt verstrekt, mogelijk niet geschikt is voor de cliënt, op basis van een beoordeling van de door de cliënt verstrekte relevante informatie en in het licht van wijzigingen die zich mogelijk hebben voorgedaan sinds de relevante informatie werd verzameld*”. Zie namelijk V.III punt 18 onder (c) en (d) van de ESMA Richtsnoeren. Deze lijken niet te zijn opgenomen in de Concept Regeling. De eisen uit de Concept Regeling ten aanzien van advies lijken dus minder zwaar dan de eisen uit de ESMA Richtsnoeren.

Artikel 2 lid 3 Concept Regeling (pagina 2):

In dit artikel wordt ingegaan op het werken ‘onder toezicht’ en de voorwaarden die hieraan worden gesteld. Belangrijk zijn de bepalingen uit de ESMA Richtsnoeren die gaan over het “onder toezicht” werken. Zie namelijk V.IV punt 20 onder (d) t/m (h) ESMA Richtsnoeren. Zo zijn in de ESMA Richtsnoeren nuances aangebracht hoe hieraan invulling moet worden gegeven. Denk daarbij aan

punt 20 sub (d) waarin ESMA aangeeft dat “*Het niveau en de intensiteit van het toezicht dienen in overeenstemming te zijn met de relevante kwalificatie en ervaring van het personeelslid onder toezicht*”. Voor banken is van groot belang deze nuances ook aan te brengen in de Concept Regeling.

Artikel 3 Concept Regeling

Hierin wordt aangegeven dat een beleggingsonderneming jaarlijks de vakbekwaamheid van haar werknemers en de opleidingswensen van haar werknemers evalueert. Gelet op de ESMA Richtsnoeren (en met name ook de Engelse tekst) zou de verplichting moeten inhouden dat *‘Een beleggingsonderneming evalueert jaarlijks of haar werknemers voldoen aan de geldende vakbekwaamheidsvereisten en ervaringsvereisten.’*

Artikelsgewijs toelichting artikel 1 (pagina 8)

ESMA spreekt in haar richtsnoeren van “personeel” in plaats van “werknemers”. Wij adviseren ook deze terminologie aan te houden. Daarbij zijn dan ook inbegrepen o.a. ‘verbonden agenten’, zoals ook is aangegeven door ESMA.

*****